

Isto je tako vidljivo iz gornje presude do kojih nelogičnih rezultata može doći primjena načela o brodarovoj neodgovornosti za nautičku djelatnost njegove posade. Da je njegova posada u ovom slučaju bila više kriva, pa da je svojom krivnjom dovela u opasnost sigurnost broda, brodar za štetu ne bi odgovarao. Naprotiv je za tu štetu odgovoran, kad je krivnja posade bila manja, jer je ugrožavala samo teret, a ne i brod.

B.J.

TRGOVAČKI SUD, Marseille

Presuda od 14.I 1972.

Sté française Bunge c/a Sté navigazione
Algazapovjednik broda "Amelia". Agence
maritime méditerranéenne, Union phocéenne
d'acconage, Sté Adrien Martin

Šteta na teretu prouzrokovana požarom u luci - Odgovornost broдача, skladištara i brodskog agenta - "Bez zapreke" - Za štetu prouzrokovanu požarom teretu koji je nakon iskrcaja smješten na obali u luci ne odgovara agent broda - Za ovu štetu solidarno odgovaraju brodar koji je naručio posao od slagača i slagač, ako se dokaže da je slagač skrivio požar - Za požar je slagač kriv iako se ne može ustanoviti točan uzrok požara, ako se, unatoč tome, može pretpostaviti da je požar izazvan opuškom cigarete koje od osoba koje su se kretale u blizini robe, a skladištar nije ništa poduzeo da spriječi prisustvo nepozvanih osoba u blizini tereta, a naročito djece, i nije poduzeo djelotvorne mjere da se u blizini robe ne puši - Samom predajom isprave "bez zapreke" primaocu primalac nije preuzeo teret, teret mora biti i stvarno preuzet

Brodar je nakon dolaska u luku putom slagača iskrcao teret pamuka koji je bio uskladišten na otvorenom skladištu na obali. Za vrijeme uskladištenja nastao je požar koji je dio tereta uništio. Prije toga, za vrijeme putovanja, na brodu je također nastao požar koji je isto tako oštetio jedan dio tereta.

U sporu koji je povodom toga nastao vlasnik robe tuži: broдача, zapovjednika broda, brodarovog agenta, stiva-dora i primaoca robe, zahtijevajući da mu svi solidarno nadoknade štetu.

Brodar je priznao dio štete koja je nastala na brodu. Svi se tuženici za ostatak opiru tužebnom zahtjevu.

Brodar navodi u svoju obranu da je on predao teret primaocu i to tako da mu je izručio ispravu "bez zapreke". Ovim činom da je primalac stupio u posjed robe, pa zbog toga brodar ne može biti kriv za štetu koja se dogodila za vrijeme dok roba nije bila pod njegovim nadzorom.

Primalac priznaje da je primio ispravu "bez zapreke", ali da nije robu i stvarno preuzeo.

Agent navodi da je on radio u svojstvu brodarovog agenta i da sa samim požarom nema nikakve veze.

Slagač takodjer smatra da nije odgovoran. Prema francuskom zakonu od 18.VI 1966. godine on bi za štetu prozrokovanu požarom bio odgovoran samo pod uvjetom da se njemu dokaže da je on za štetu kriv. Iz nalaza i mišljenja vještaka naprotiv ne može se utvrditi njegova krivnja.

Sud je solidarno obavezao brodara i slagača na naknadu štete, a primaoca i agenta je oslobodio tužbenog zahtjeva.

Bitni razlozi suda jesu slijedeći:

Tuženi agent je dokazao da je radio isključivo kao brodarov agent i da sa samim požarom nije imao nikakve veze, pa prema tome ne može biti odgovoran za naknadu utužene štete.

Primalac je doista primio od vozara ispravu "bez zapreke" kojom mu je omogućeno da preuzme robu. Međutim sud smatra da samim preuzimanjem ove isprave primalac ne dolazi u posjed robe. On mora robu i stvarno preuzeti pod svoj nadzor. Dok to ne učini, roba je i dalje pod brodarovim nadzorom koji za nju odgovara.

Iz nalaza i mišljenja vještaka nije se mogao utvrditi točan uzrok požara. Međutim sud smatra da se iz toga mišljenja može zaključiti da je slagač kriv što je nastao požar. Vještaci su naime utvrdili da su se mnoge osobe nekontrolirano i nepozvano kretale u blizini tereta, i to upravo u vrijeme kada su se odjeljivale bale na brodu oštećene od neoštećenih bala. Mnoge od tih osoba su pušile, uključujući i radnike koji su odjeljivali bale. U blizini su se nalazila i neka djeca. Na temelju ovoga vještaci pretpostavljaju da je požar nastao bacanjem opušaka od cigarete neke od osoba koje su se nalazile u blizini robe. Sud u ovome vidi skladištarov nemar koji je prouzrokovao štetu. Skladištar je naime bio dužan zabraniti nepozvanim osobama da se zadržavaju u blizini robe, i poduzeti djelotvorne mjere da se spriječi njihovo prisustvo i zabrani pušenje.

Budući da je brodar u vlastito ime zaključio ugovor o iskrcaju i slaganju tereta, to je i on za štetu tužitelju solidarno odgovoran sa sлагаčem.

(DMF 1972, str.426)

B.J.

Bilješka. - Tužitelj je u gornjoj presudi bio vlasnik robe. Iz obrazloženja presude na žalost ne proizlazi na osnovi čega vlasnik zasniva aktivnu legitimaciju prema brodaru kad je uz njega bila druga osoba primalac robe koja je primila robu na osnovi naledja na teretnici. Prema opće usvojenim načelima transportnog prava primalac je onaj koji ima aktivnu legitimaciju prema brodaru. Ovo naročito vrijedi za slučaj ako primalac prima teret na temelju teretnice. U praksi kao što je poznato ovaj se problem rješava tako da primalac cedira svoje pravo vlasniku robe. U ovom slučaju izgleda da to nije bilo moguće jer se i sam primalac javio u ulozi tuženika.

Isto tako nije jasno iz kojih razloga sud solidarno obvezuje na naknadu štete brodara i skladištara. Prema zakonu od 18.VI 1966. godine skladištar odgovara isključivo onome s kime je sklopio ugovor. Budući da je ovdje sklopio ugovor s brodarom, morao bi odgovarati samo brodaru, a ne i vlasniku robe s kojim nije stupio u nikakav odnos. Opravdano je brodar obavezan na naknadu štete, jer je on u vlastito ime zaključio ugovor sa sлагаčem.

B.J.

TRGOVAČKI SUD, Marseille.

Presuda od 4.II 1972.

Agence maritime Henri Lesage
c/a Cie générale transatlantique
(C.G.T.) i kapetan broda "Francina"

Prijevoz stvari morem - Primjena prava - Odgovornost brodara koji je prevezao teret i agenta koji je izdao teretnicu - Pronalazak tereta nakon dužeg vremena - Na prijevoz između država koje su članice Konvencije o teretnici od 1924. godine primjenjuje se ta konvencija, ali samo na pomorski dio puta - Za štetu nastalu prije ukrcaja i poslije iskrcaja primjenjuje se francusko pravo - Agent koji je izdao teretnicu na svom zaglavku smatra se u odnosu prema korisniku prijevoza kao brodar i dužan mu je nadoknaditi štetu - Za nadoknadjenu štetu na ovaj način agent ima pravo regresa od brodara